

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Gilze en Rijen
t.a.v.
Postbus 73
5120 AB Rijen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1192571

Datum 13 december 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam Prinsenbosch
Adres Prinsenbosch (6-)7, 14 en 15
Postcode/plaats 5126ND Gilze
Gemeente/provincie Gilze en Rijen; Noord-Brabant;
Monumentnummer 525905, 525911, 525912

Geacht college

Op 14 oktober 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.

Bij mijn advies doe ik de volgende aanbevelingen.

- De in dit advies benoemde aanpassingen in gevelaanzicht B en D (Gebouw 6-7) nader onderbouwen en zo mogelijk herzien;
- Nadere aandacht schenken aan het gevelbeeld in het ontwerp van binnenpuien achter deuropeningen bij gebouw 14 en 15;
- Het aanpassen van het isolatievoorstel voor gebouw 15, zodat een deel van de kenmerkende binnenafwerking in het zicht blijft.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De aanvraag betreft fase 2b van een plan voor het beter geschikt maken van de gebouwen van het voormalige legerkamp Prinsenbosch voor de bestaande functie van asielzoekerscentrum. Deze fase heeft betrekking op drie objecten die binnen het complex bijzondere functies vertegenwoordigden, namelijk twee garage- en

opslaggebouwen (gebouw 14 en 15) en een voormalig school- of kantoorgebouw (gebouw 6-7).

Het plan betreft het bouwkundig herstel van deze gebouwen, een herindeling van interieurs ten behoeve van nieuw gebruik, het wijzigen van gevels, het na-isoleren, het inpassen van diverse installaties en het aanbrengen van zonnepanelen. De wijzigingen hebben betrekking op het ex- en interieur van deze gebouwen.

Ter voorbereiding van de planvorming is een cultuur- en bouwhistorische rapportage opgesteld (Emmens BCA, Bouwhistorische quickscan, dec 2013/jan 2014) en een restauratie- en transformatievisie gemaakt (Braaksma & Roos, Herontwikkeling AZC Gilze Historische analyse en waardering voormalig legerkamp Prinsenbosch, 13-9-2019.)

Motivering

Het complex Prinsenbosch bestaat in oorsprong uit ca. 60 gebouwen en werd aangelegd als legerkamp in opdracht van de Duitse Luftwaffe in 1941-1942 ten behoeve van de legering van personeel van de luchtmachtbasis Gilze-Rijen. De gebouwen hebben in ruimtelijke opzet en architectuur een traditioneel, landelijk karakter om de militaire functie te camoufleren. Het complex is hierin verwant aan andere legerkampen van de Duitse bezetter uit deze periode. De gebouwen zijn van buiten afgewerkt in ambachtelijk-traditionele stijl met gevels uit baksteen metselwerk en hoge pannen daken. Door latere wijzigingen zijn veel van de oorspronkelijke vensters of vensterinvullingen en dakkapellen verdwenen en vonden in de gevels diverse aanpassingen plaats.

De in onderhavige aanvraag voorgestelde werkzaamheden houden de bestaande verschijningsvorm van gebouw 14, 15 en 6-7 grotendeels in stand. Per gebouw benoem ik hieronder enkele punten die nadere onderbouwing vragen of en zo mogelijk een beperkte aanpassing in het plan.

Gebouwen 14 en 15 worden aangepast om te blijven functioneren als dienstgebouwen voor het complex. De ramen in de gevels worden vervangen door nieuwe vensters met isolatieglas in ongeveer dezelfde detaillering. Inpandig krijgen de gebouwen een indeling waarbij in elk gebouw een grote ruimte wordt gehandhaafd. De historische binnenwanden blijven bestaan. In beide gebouwen wordt een van de spanten versterkt om een plafond aan op te hangen. De versterking wordt vormgegeven als een nieuwe constructieve toevoeging. Achter de bestaande grote dubbele deuren komt een extra schil met gesloten wanden, binnenpuien of overheaddeuren. Deze tweede laag achter de gevel kan van invloed zijn op het gevelbeeld wanneer de deuren in geopende toestand staan. Door het meer terugplaatsen of het aanpassen van de kleur van de binnenpuien vallen deze minder op. Ik merk verder op dat gebouw 15 nog de oorspronkelijke binnendeur naar de aangebouwde opslagruimte lijkt te bezitten (onder gemetselde boog). Het is de moeite waard – en de nieuwe functie van deze gebouwen lijkt hiermee ook niet in tegenspraak – om voor dit gebouw het isolatieplan iets aan te passen zodat een deel van het kenmerkende metselwerk met deze doorgang in beeld kan blijven. Het isoleren van de kap en vloer van het gebouw roept verder geen vragen op.

De beide volumes van het samengestelde Gebouw 6-7 worden met behoud van een middengangstructuur ingevuld met woonunits. Ten aanzien van het isoleren,

aanbrengen van installaties, dakkapellen en zonnepanelen merk ik op dat de aanpassingen vergelijkbaar zijn met die aan de voormalige legeringsgebouwen uit fase 1 en 2a. De kappen worden met behoud van spanten heringedeeld ten behoeve van vleermuizenverblijf en installaties. In het interieur worden onder meer een historische trappartij en enkele tegelvloeren behouden. Vluchttrappen aan het exterieur worden verwijderd evenals bestaande grote dakramen en dakkapellen. Hiervoor in de plaats komen nieuwe dakramen in een regelmatige verdeling over de betreffende dakvlakken en enkele grote dakkapellen. Door het verwijderen van puin komt de vermoedelijk oorspronkelijke open veranda weer terug. In de gevels worden slechts enkele nieuwe deuren aangebracht. Hierover merk ik wel op dat het aanbrengen van twee moderne deuren naast elkaar in gevelaanzicht B het beeld verstoort, terwijl de noodzaak voor de achterliggende ruimten niet duidelijk is. Het transparanter invullen van de bestaande deur ontmoet geen bezwaar, maar voor de ruimte ernaast volstaat wellicht een venster.

In de kopgevel van gevelaanzicht D wordt de bestaande opening met de hijsvoorziening vervangen door twee vensters. De te verwijderen gevelopening en de hijsbalk erboven verwijzen mogelijk naar het historische gebruik van het monument. Ik adviseer dit nader te onderzoeken en de opening en de hijsbalk zo mogelijk te behouden.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '***Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten***' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,